

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра психології

Затверджено

На засіданні кафедри психології
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 13 від 9 лютого 2023 р.)

Завідувач кафедри проф. С.Л. Грабовська

Силабус з навчальної дисципліни
«ПСИХОЛОГІЯ»,
що викладається в межах ОПП «Хімія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі
спеціальності 102 «Хімія»
галузі знань 10 «Природничі науки»

Львів 2023 р.

**Силабус курсу «Психологія»
2022-2023 навчального року**

Назва курсу	Психологія
Адреса викладання курсу	Головний корпус Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра психології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань: 10 – Природничі науки Спеціальність: 102-Хімія
Викладачі курсу	Доцент, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології філософського факультету Проць Оксана Іванівна
Контактна інформація викладачів	oksana.prots@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Коперника 3, кафедра психології
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Дисципліна «Психології» викладається для студентів, що навчаються на освітній програмі бакалавра. Дисципліна обсягом 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS) загальною кількістю годин 90. Формою звітності є залік.
Коротка анотація курсу	<p>Психологія – наука про пояснення фактів, закономірностей і механізмів виникнення, прояву та розвитку психіки людини; розуміння неповторної людської індивідуальності.</p> <p>Вивчення курсу передбачає ознайомлення студентів із ключовими, найбільш загальними поняттями психології, із основними етапами розвитку психології як окремої дисципліни; із колом проблем, які вона покликана вирішувати; базовими теоретичними підходами у ній; методами, що використовуються психологами для вивчення, розуміння та впливу на психіку людини, із основними психічними процесами, а також ознайомити студентів із практичним значенням психологічної науки.</p>
Мета та цілі курсу	<p>Мета курсу «Психологія» - ознайомлення студентів із ключовими, найбільш загальними поняттями психології: з теоретичною базою загальної психології як самостійної дисципліни (методи, термінологія, теоретичні підходи); сформувати у студентів уявлення про індивідуально психологічні особливості психіки людини; 3) ознайомити з особливостями психічних процесів.</p> <p>В результаті вивчення даного курсу студент повинен:</p> <p>знати: завдання, об’єкт, предмет, методи (дослідження, розуміння, впливу на психіку) у психології; орієнтуватися в основних напрямках; знати суть понять характер та темперамент (види та способи їх формування); розуміти основні психологічні аспекти спілкування (вербального та невербального); орієнтуватися в основних особливостях психічних процесів станів та властивостей.</p> <p>вміти: аналізувати й наводити приклади використання методів психології; визначати особливості темпераменту на основі поданого його опису, вміти пояснювати основні психологічні напрямки і порівнювати їх; аналізувати особливості спілкування, виокремлюючи, при цьому, позиції спілкування; визначати сутність процесів відчуття і сприймання та вміти наводити приклади; диференціювати поняття індивід, індивідуальність, особистість.</p>
Література для вивчення дисципліни	<p align="center">Базова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дубравська Д. М. Основи психології: навчальний посібник / Д. М. Дубравська. – Львів : Світ, 2001. – 280 с. 2. Дуткевич Т. Загальна психологія. Теоретичний курс. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с. 3. Загальна психологія // О.В. Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В. Огородійчук та ін. – К. : Каравела, 2019. - 464 с. 4. Максименко С. Д. Загальна психологія / Сергій Дмитрович Максименко. – К. : Міжрегіональна академія управління персоналом, 2000. – 256 с. 5. Москалець В. Загальна психологія: підручник. Київ: Ліра-К : 2020. - 564 с.

	<p>6. Киричук О. В., Роменець В. А. Основи психології: підручник / О. В. Киричук, В. А. Роменець, Т. С. Криленко, І. П. Маноха, В. М. Пискун, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко. 3-тє видання. – К. : Либідь, 1997. – 632 с.</p> <p>7. Кутіщенко В. Вікова та педагогічна психологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. - 128 с.</p> <p>8. Партико Т. Б. Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Тетяна Борисівна Партико. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 416 с.</p> <p>9. Психологічна енциклопедія / Автор-упорядник Олександр Максимович Степанов. – К. : Академвидав, 2006. – 424 с.</p> <p>10. Психологія: навчальний посібник // За ред. О. В. Винославської. – К. : ІНКІС, 2005. – 352 с.</p> <p>12. Психологія. Підручник / За ред. Трофімова Ю.Л. – К. : Либідь, 2005 – 560 с.</p> <p>13. Скрипченко О. В. Загальна психологія / О. В. Скрипченко та інші. – К. : Либідь, 2005. – 465 с.</p> <p>14. Степанов О. М. Основи психології і педагогіки. Посібник / Олександр Степанов, Михайло Фіцула. – К. : Академвидав, 2003. – 504 с.</p> <p>15. Томан І. Мистецтво говорити / Іржи Томан [пер. з чеської В. Романця]. 3-тє видання. – К. : Політвидав України, 1996. – 269 с.</p> <p style="text-align: center;">Додаткова література</p> <p>1. Клейман П. Психологія 101: факти, теорія, статистика, тести й таке інше. – Харків : КСД. – 2021. – 240 с.</p> <p>2. Лазуренко О.О. Психологія емоцій: підручник. – К., Книга Плюс, 2018. – 264 с.</p> <p>3. Наказаєва Д.Дж. Уламки дитячих травм. Чому ми хворіємо і як це припинити. – К. : Форс. – 2022. – 384 с.</p> <p>4. Практикум із загальної психології / За ред. Т.І. Пашукова, 2-е видання. - К., 2006. – 203 с.</p> <p>5. Станчишин В. Емоційні гойдалки війни. Роздуми психотерапевта про війну. – К. : Віхола, 2022 р. – 288 с.</p> <p>6. Приходько Ю., Юрченко В. Психологічний словник-довідник. Київ: Каравела, 2020. - 418 с.</p> <p>7. Поліщук В. М. Віковий кризовий розвиток людини від народження до дорослості. Суми: Університетська книга, 2020.</p> <p>8. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Вікова психологія. – Київ : Центр учбової літератури, 2020.</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Прослухавши курс «Психологія», у студентів повинні сформуватися такі компетенції:</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>Здатність бути критичним і самокритичним</p> <p>Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Ключові слова	Психологія, метод, галузь, напрямок, особистість, теорії особистості, свідомість, душа, психіка, темперамент, характер, здібності, емоції, почуття, мотивація, пам'ять, мислення, мовлення, увага, уява.
Формат курсу	Очний.
	Проведення лекцій, семінарських занять та консультацій для кращого розуміння студентами тем. Використання різних методів навчання під час заняття:
Теми	Див. СХЕМИ КУРСУ**
Підсумковий контроль, форма	Іспит у кінці семестру (тести) Письмовий модульний контроль

Пререквізити	«Психологія» має тісний зв'язок з філософією, логікою, біологією, анатомією, хімією, фізикою, антропологією та ін. Знання, отримані у вивченні дисципліни «Психологія» будуть корисні студентам для розвитку їх особистості та будуть важливі у майбутній професійній діяльності, що передбачатиме взаємодію з іншими людьми.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції, диспут, дискусія, робота в малих групах, аналіз проблемних ситуацій.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання здійснюється за 100 бальною системою. Залік виставляється на основі поточно успішності студента.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Відповіді на семінарських заняттях: 5 балів за заняття (за 8 занять = 40 балів). 2) Контрольні роботи (модулі) у вигляді тестів: 20 балів кожна (за 2 контрольні роботи = 40 балів). 3) Самостійна робота №1: «Спостереження» - 10 балів. 4) Самостійна робота №2: написання Есе <i>«Як формувалася моя особистість»</i> = 10 балів. <p>Від студентів вимагатиметься дотримання Академічної доброчесності: студентські роботи будуть їх оригінальними дослідженнями із самостійними висновками та міркуваннями.</p>
Питання до заліку (для самоперевірки).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет, об'єкт, завдання психологічної науки. 2. Поняття про психіку. 3. Історичний розвиток психології. 4. Методи психології. 5. Методи пояснення психіки людини (спостереження, експеримент, опитування, бесіда, інтерв'ю, анкетування, тестування). 6. Методи розуміння психіки людини (метод емпатичного слухання, метод ідентифікації, метод інтерпретації внутрішнього світу). 7. Методи впливу на психіку людини (психотерапія, психокорекція, психотренінг, психологічне консультування). 8. Психічні процеси, стани та властивості. 9. Індивід. Індивідуальність. Особистість. 10. Психоаналіз: погляд на людину. 11. Структура особистості за З. Фрейдом. 12. Стадії психосексуального розвитку за З. Фрейдом. 13. Захисні механізми психіки (за З. Фрейдом). 14. Комплекс Едипа та комплекс Електри. 15. К.-Г. Юнг: основні ідеї. 16. Структура особистості за К. Юнгом. 17. Біхевіоризм: ідеї, представники. 18. Б. Скіннер: основні ідеї. 19. А. Маслоу, ієрархія потреб. 20. К. Роджерс: основні погляди. Поняття «я-концепції». 21. Гуманістична психологія: представники, основні ідеї. 22. Гештальтпсихологія: ідеї напрямку. 23. Темперамент. Зв'язок з нервовою системою. 24. Теорія темпераменту І. Павлова. 25. Типи темпераменту і їх характеристика. 26. Поняття про характер. 27. Відмінність темпераменту і характеру. 28. Чинники формування характеру. Риси характеру. 29. Здібності людини. 30. Загальні та спеціальні здібності. 31. Функції спілкування. 32. Бар'єри спілкування. 33. Вербальне та невербальне спілкування. 34. Механізми міжособистісного сприймання. 35. Ефекти спілкування.

	36. Позиції спілкування за Е. Берном. 37. Поняття про конфлікт. 38. Способи вирішення конфліктів. 39. Поведінка в конфліктних ситуаціях. 40. Поняття самооцінки. 41. Адекватність, рівень, стійкість самооцінки. 42. Суть поняття відчуття. 43. Види відчуттів. 44. Сприймання. 45. Відмінність відчуттів і сприймань. 46. Пам'ять. 47. Процеси пам'яті. 48. Види пам'яті. 49. Мислення. 50. Мисленнєві операції. 51. Результат мислення: поняття, судження, умовивід. 52. Індивідуальні відмінності мислення. 53. Мовлення. 54. Види мовлення. 55. Формування мовлення у дитинстві. 56. Уява. 57. Прийоми створення образів уяви. 58. Увага. 59. Види уваги. 60. Властивості уваги.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

** Схеми курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1-2-3 тиждень, 4 год	Ознайомче заняття (1 тиждень) Тема 1. Психологія як наука. Об'єкт, предмет, завдання психологічної науки. Галузі психології. Напрямки психології. Історичний розвиток психології.	Лекція, семінарське заняття	1. Партико Т. Б. Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Тетяна Борисівна Партико. – К . : Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 416 с. 1.	Підготовка до семінару, 3 год.	3 тиждень
4-5 тиждень, 4 год.	Тема . Методи психології. Основні групи методів. Методи дослідження (пояснення), методи розуміння, методи впливу на психіку людини. Організаційні методи.	Лекція, семінарське заняття	1. Партико Т. Б. Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Тетяна Борисівна Партико. – К . : Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 416 с. 2. Психологічна енциклопедія / Автор-упорядник Олександр	Підготовка до семінару, 3 год.	5 тиждень

			Степанов. – К. : Академвидав, 2006. – 424 с. 3. Степанов О. М. Основи психології і педагогіки. Посібник / Олександр Степанов, Михайло Фіцула. – К. : Академвидав, 2003. – 504 с.		
6-7 тиждень, 4 год.	Тема 3. Особистість. Індивід. Індивідуальність. Основні теорії особистості. Характеристика основних поняття. Психодинамічна теорія особистості (структура психіки, структура особистості за З. Фрейдом, захисні механізми психіки, стадії психосексуального розвитку. Ідеї К.Юнга (структура особистості, поняття про архетипи, екстраверсія, інтроверсія).	Лекція, семінарське заняття	1. Максименко С. Д. Загальна психологія / Сергій Максименко. – К. : Міжрегіональна академія управління персоналом, 2000. – 256 с. 2. Партико Т. Б. Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Тетяна Борисівна Партико. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 416 с.	Підготовка до семінару, 3 год.	7 тиждень
8-9 тиждень, 4 год.	Тема 3 (продовження). Основні теорії особистості. (біхевіоризм, гуманістична психологія, когнітивна психологія, гештальтпсихологія).	Лекція, семінарське заняття	1. Дубравська Д. М. Основи психології: навчальний посібник / Д. М. Дубравська. – Львів : Світ, 2001. – 280 с. 3. Партико Т. Б. Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Тетяна Борисівна Партико. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 416 с.	3 год. Самостійне опрацювання Темі 4 «Самооцінка особистості» Підготовка до модуля І. 2 год.	9 тиждень
10-11 тиждень, 4 год.	Тема 5. Темперамент. Характер. Здібності. Основні теорії темпераменту. Характеристика основних типів темпераменту. Формування характеру. Риси характеру.	Лекція, семінарське заняття	1. Дубравська Д. М. Основи психології: навчальний посібник / Д. М. Дубравська. – Львів : Світ, 2001. – 280 с.	Підготовка до семінару, 3 год.	11 тиждень
12-13 тиждень, 4 год.	Тема 6. Емоції та почуття. Поняття про емоції та почуття. Основні характеристика емоційно-почуттєвої сфери. Види емоцій та почуттів. Тема 7. Мотивація. Потреби, ієрархія потреб за А. Маслоу. Мотивація. Мотиваційний конфлікт.	Лекція, семінарське заняття	1. Психологія. Підручник / За ред. Трофімова Ю.Л. – К. : Либідь, 2005 – 560 с. 2. Скрипченко О. В. Загальна психологія / О. В. Скрипченко та інші. – К. : Либідь, 2005. – 465 с.	Підготовка до семінару, 3 год.	13 тиждень
14-15	Тема 8. Психологічні основи	Лекція,		Підготовка до	15 тиждень

тиждень, 2	спілкування. Функції спілкування. Види спілкування. Вербальне й невербальне спілкування. Механізми міжособистісного сприймання. Ефекти спілкування.	семінарське заняття	1. Психологія. Підручник / За ред. Трофімова Ю.Л. – К. : Либідь, 2005 – 560 с. 2. Скрипченко О. В. Загальна психологія / О. В. Скрипченко та інші. – К. : Либідь, 2005. – 465 с.	семінару, 3 год. Написання Есе (ІНДЗ) 6 год.	
16 тиждень, 2 год	Тема 10. Психічні процеси: відчуття сприймання, пам'ять, мислення, мовлення, увага, уява. Відмінність відчуттів і сприймання. Основні характеристики пізнавальних психічних процесів.	Лекція, семінарське заняття	1. Психологія. Підручник / За ред. Трофімова Ю.Л. – К. : Либідь, 2005 – 560 с. 2. Скрипченко О. В. Загальна психологія / О. В. Скрипченко та інші. – К. : Либідь, 2005. – 465 с.	Підготовка до семінару, 3 год. Підготовка до модуля II. 2 год	16 тиждень